

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 3. maj 2016

Forslag

til

Lov om aktiviteter i det ydre rum

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Formålet med loven er at fastlægge rammerne for, at danske aktiviteter i det ydre rum finder sted på et reguleret og sikkerhedsmæssigt betryggende grundlag gennem

- 1) godkendelse af og tilsyn med aktiviteter i det ydre rum,
- 2) registrering af rumgenstande og
- 3) sikring af klarhed om aktørernes ansvar for skader forvoldt af rumgenstande.

§ 2. Loven finder anvendelse på rumaktiviteter, som foretages i den danske stat.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse på rumaktiviteter, som uden for den danske stat foretages

- 1) på dansk fartøj eller indretning eller
- 2) af danske operatører.

§ 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren og transport- og bygningsministeren fastsætte regler om, at §§ 5-9 og 11-21 og regler udstedt i medfør heraf skal finde tilsvarende anvendelse, for så vidt angår civile aktiviteter i højder under det ydre rum, som ikke er omfattet af definitionerne i § 4, nr. 1 og 2.

Kapitel 2

Definitioner

§ 4. I denne lov forstås ved:

- 1) Rumaktivitet: Opsendelse af rumgenstande til det ydre rum, drift, styring af og tilbagevenden af rumgenstande til jorden samt andre aktiviteter, som er væsentlige i forbindelse hermed.
- 2) Rumgenstand: Enhver genstand, der er opsendt eller planlægges opsendt til det ydre rum, herunder dens enkelte dele, og enhver anordning, der er anvendt eller planlægges anvendt til at opsende en genstand til det ydre rum.
- 3) Operatør: En fysisk eller juridisk person, der udfører eller påtager sig at udføre rumaktiviteter.

- 4) Ydre rum: Den del af rummet, der ligger over 100 km over havets overflade.
- 5) Ejer: En fysisk eller juridisk person, der ejer en rumgenstand.
- 6) Opsendende stat: En stat, som opsender eller udvirker opsendelse af en rumgenstand, eller fra hvis territorium eller indretning en rumgenstand opsendes.

Kapitel 3

Godkendelse af rumaktiviteter

§ 5. En rumaktivitet må alene udføres efter forudgående godkendelse fra uddannelses- og forskningsministeren.

§ 6. Godkendelse efter § 5 sker på baggrund af ansøgning fra operatøren og forudsætter dokumentation for følgende:

- 1) Ejerforholdene for rumgenstanden.
- 2) At operatøren har de nødvendige kvalifikationer, herunder teknisk viden og finansiell formåen til at udføre den rumaktivitet, ansøgningen vedrører.
- 3) At den rumaktivitet, ansøgningen vedrører, udføres sikkerhedsmæssigt betryggende og lever op til relevante standarder og retningslinjer.
- 4) At operatøren har truffet passende foranstaltninger i forhold til håndtering af rumaffald.
- 5) At den rumaktivitet, ansøgningen vedrører, udføres miljømæssigt betryggende.
- 6) At den rumaktivitet, ansøgningen vedrører, ikke strider mod nationale sikkerhedsinteresser, Danmarks internationale forpligtelser eller udenrigspolitiske interesser.
- 7) At operatøren overholder krav om forsikring eller anden sikkerhed fastsat i medfør af § 13, stk. 1, 1. pkt.
- 8) At operatøren overholder gældende regler under Den Internationale Telekommunikationsunion med hensyn til frekvensallokeringer og banepositioner.

Stk. 2. Ved ansøgning om godkendelse skal operatøren erklære, at gældende regler om eksportkontrol er overholdt.

Stk. 3. Operatøren er ansvarlig for rigtigheden af de oplysninger, som operatøren har afgivet ved ansøgning om godkendelse.

§ 7. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om krav vedrørende de forhold, der fremgår af § 6, stk. 1, nr. 1-6, som forudsætning for, at en rumaktivitet kan godkendes efter § 5, og nærmere regler om procedurer for ansøgning efter § 6, stk. 1 og 2.

Kapitel 4

Oplysningspligt, ændring og tilbagekaldelse

§ 8. Operatøren skal ved nye eller ændrede forhold af betydning for en godkendelse meddelt efter § 5 straks og af egen drift indberette alle oplysninger herom til uddannelses- og forskningsministeren, herunder oplysninger om ikke-planlagte hændelser og om rumaktivitetens afslutning.

§ 9. Uddannelses- og forskningsministeren kan ændre en godkendelse meddelt efter § 5, hvis betingelserne for godkendelsen tilsidesættes eller de faktiske forhold nødvendiggør ændringer.

Stk. 2. Ved tilsidesættelse af væsentlige betingelser for godkendelsen kan uddannelses- og forskningsministeren tilbagekalde godkendelsen. Ved tilbagekaldelsen kan ministeren påbyde operatøren at lade rumaktiviteten videreføre ved anden operatør eller at afslutte rumaktiviteten.

Kapitel 5

Registrering

§ 10. Uddannelses- og forskningsministeren opretter og fører et offentligt register over rumgenstande. Registeret skal indeholde oplysninger om rumgenstande, der sendes i kredsløb om jorden eller længere ud i det ydre rum, og for hvilke Danmark er opsendende stat.

Stk. 2. Hvis både Danmark og en eller flere stater, som er omfattet af konvention af 14. januar 1975 om registrering af genstande, der sendes ud i det ydre rum, betragtes som opsendende stater, registrerer uddannelses- og forskningsministeren rumgenstanden, når det er bestemt i en aftale mellem de berørte stater.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren viderefører oplysninger til FN's generalsekretær som fastsat i konventionen, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om det offentlige register over rumgenstande og hvilke oplysninger operatøren skal indberette til brug for registrering.

Kapitel 6

Erstatning og forsikring

§ 11. Operatøren er forpligtet til at erstatte skade, som en rumgenstand forvolder på personer eller ejendom på jorden såvel som på luftfartøjer under flyvning.

Stk. 2. For skader forvoldt af en rumgenstand i situationer, der ikke er omfattet af stk. 1, er operatøren ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Stk. 3. Har skadelidte med forsæt eller grov uagtsomhed medvirket til skaden, kan erstatningen nedsættes eller bortfalde.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om begrænsning af operatørens erstatningspligt efter stk. 1 og 2.

§ 12. Har staten betalt erstatning for en skade forvoldt af en rumgenstand, kan staten gøre krav gældende mod operatøren af rumgenstanden, i det omfang operatøren er ansvarlig efter § 11, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Regler om begrænsning af erstatningspligten, jf. § 11, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse på det krav, staten kan gøre gældende mod operatøren efter stk. 1.

§ 13. Som betingelse for at godkende en rumaktivitet, jf. § 5, kan uddannelses- og forskningsministeren stille krav om, at operatøren tegner forsikring eller stiller anden tilsvarende sikkerhed til dækning af ansvaret efter § 11, stk. 1 og 2. Hvis der er tegnet forsikring, hæfter forsikringsselskabet umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter § 11, stk. 1 og 2, og over for staten, i det omfang staten har adgang til regres efter § 12, stk. 1.

Stk. 2. Institutioner omfattet af statens selvforsikringsordning er undtaget fra forsikringspligten.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om forsikringspligtens omfang og gennemførelse og om anden sikkerhed, jf. stk. 1.

§ 14. Anlægger skadelidte eller staten sag mod forsikringsselskabet, skal selskabet tilsige operatøren til ethvert retsmøde med det varsel, som efter retsplejeloven gælder for vidner i borgerlige sager. Tilsigelsen skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 2.

Stk. 2. En operatør, der tilsiges efter stk. 1, kan ved at fremsætte begæring herom til retsbogen indtræde som part i sagen. Indtræder operatøren ikke, er afgørelsen af erstatningsspørgsmålet ved dom eller forlig bindende for operatøren.

Kapitel 7

Overførsel af rumgenstande eller rumaktiviteter

§ 15. Overførsel af rumgenstande eller rumaktiviteter til anden ejer eller operatør må alene ske efter forudgående godkendelse fra uddannelses- og forskningsministeren i henhold til kapitel 3.

Stk. 2. I det omfang der ønskes overførsel til ejer eller operatør hjemmehørende i en anden stat, kan uddannelses- og forskningsministeren stille krav om forudgående aftale med denne stat om overtagelse af erstatningsansvaret.

Kapitel 8

Tilsyn, dispensation og bemyndigelse

§ 16. Uddannelses- og forskningsministeren fører tilsyn med, at denne lov og regler fastsat i medfør heraf overholdes.

Stk. 2. Ejere og operatører skal på anmodning fra uddannelses- og forskningsministeren afgive enhver oplysning,

som er nødvendig for udøvelsen af tilsynsforpligtelsen efter stk. 1.

§ 17. Uddannelses- og forskningsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til operatørens anlæg, virksomhed eller øvrige lokaliteter for at tilvejebringe oplysninger til brug for gennemførelse af tilsyn efter § 16.

§ 18. Uddannelses- og forskningsministeren kan meddele dispensation til statslige ejere eller operatører fra kravet om godkendelse efter § 5 og kravet om tilsyn efter §§ 16 og 17.

§ 19. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om kommunikation på andre sprog end dansk og om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur m.v.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan endvidere fastsætte regler om dækning af Uddannelses- og Forskningsministeriets omkostninger ved

- 1) ansøgningsbehandlingen, jf. kapitel 3,
- 2) ændring og tilbagekaldelse, jf. kapitel 4,
- 3) overførsel af rumgenstande eller rumaktiviteter, jf. kapitel 7, og
- 4) gennemførelse af tilsyn, jf. §§ 16 og 17.

§ 20. Uddannelses- og forskningsministeren kan bemyndige en statslig myndighed under ministeriet eller andre statslige myndigheder efter forhandling med vedkommende minister til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 21. Overtrædelse af lovens § 5, § 8, § 9, stk. 2, 2. pkt., § 15, stk. 1, eller § 16, stk. 2, og manglende overholdelse af krav om forsikringsdækning eller anden tilsvarende sikkerhedsstillelse, jf. § 13, stk. 1, 1. pkt., straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Ved forsætlige overtrædelser og under særlig skærpene omstændigheder kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særlig skærpene omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor andres liv eller legeme udsættes for fare, eller hvor der er tale om overtrædelser af mere systematisk karakter.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 10, stk. 4, kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel i indtil 4 måneder.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 10

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 22. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Stk. 2. Rumgenstande, der er opsendt inden lovens ikrafttræden, skal efterregistreres i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel 5 senest den 31. december 2016.

Stk. 3. Kapitel 6 finder ikke anvendelse på rumgenstande, der opsendes senest den 30. juni 2017.

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Folketinget, den 3. maj 2016

HENRIK DAM KRISTENSEN

/ Bent Bøgsted